

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/13/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015201086
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015201086.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členiek senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci žalobcu: JUDr. N. Y., narodený dňa XX.XX.XXXX, F., právne zastúpeného: JUDr. Štefan Haulík, advokát, Jesenského 2, Bratislava, proti sťažovateľovi (pôvodne žalovanému): Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia sťažovateľa č. 296/2005-52/SKP/RK zo dňa 22.05.2015, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/158/2015-95 zo dňa 07.09.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobcovi nárok na náhradu trov kasačného konania p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. c/, e/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zrušil napadnuté rozhodnutie sťažovateľa č. 296/2005-52/SKP/RK zo dňa 22.05.2015 ako aj rozhodnutie sťažovateľa č. 296/2005-52/SKP zo dňa 26.01.2015 a vec vrátil sťažovateľovi na ďalšie konanie. Sťažovateľovi zároveň uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške, o ktorej rozhodne správny súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd konštatoval, že napadnuté rozhodnutie sťažovateľa ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu v medziach žaloby neboli vydané v súlade so zákonom.

3. Správny súd sa nestotožnil s namietanou nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia z hľadiska konštatovania, že v danom prípade išlo o opakovanú kontrolu zameranú na riadne zriadenie kancelárie správcu a boli opakovane zistené nedostatky vo vedení kancelárie, nakoľko z obsahu administratívneho spisu jednoznačne vyplynulo, že už pri prvej kontrole dňa 22.05.2014 bolo vo vyhotovenom protokole o vykonanom dohľade pod bodom 2/ uvedené porušenie povinností vo vedení kancelárie - zabezpečenie jej

otvorenia pre verejnosť každý pracovný deň v obvyklých úradných hodinách aspoň 6 hodín denne. Tento nedostatok bol následne uvedený aj v žalobcovi doručenej písomnosti - upozornenia na pochybenia zistené pri vykonanom dohľade z 15.07.2014. Preto súd túto námietku považoval za účelovú.

4. K námietke existencie vady v správnom konaní majúcej vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia spočívajúcej v nedodržaní zákonnej 30, resp. 60 dňovej lehoty na vydanie rozhodnutia krajský súd uviedol, že iba samotné nedodržanie lehoty na vydanie rozhodnutia správnych orgánov nie je možné považovať za takú vadu, s ktorou by zákon spájal automaticky nezákonnosť správneho rozhodnutia.

5. Ohľadom namietaného nedostatku poverenia pracovníkov prvostupňového správneho orgánu, ktorí uskutočnili kontrolu, spočívajúceho v neuvedení dátumu vyhotovenia tohto poverenia súd uviedol, že absencia dátumu vyhotovenia poverenia v zmysle ust. § 29 ods. 2 zákona č. 8/2005 Z. z. nie je v zákone sankcionovaná následkom neplatnosti takéhoto poverenia. Z predloženého poverenia mal súd za zrejmé (sú v ňom jednoznačne uvedené) podstatné náležitosti poverenia, a to kto (štátne zamestnankyne sekcie civilného práva Ministerstva spravodlivosti SR), keby (dňa 22.05.2014), u koho (žalobcu) mal dohľad vykonať a čoho sa mal dohľad týkať (dodržiavanie zákonnosti a správnosti postupov a povinnosti správcu). Vzhľadom na vyššie uvedené súd tejto námietke neprisvedčil.

6. Námietka nedostatočne zisteného skutkového stavu veci spočívajúca v nevykonaní žalobcom navrhovaného dokazovania výsluchom osôb (Ing. G. N., Mgr. S. U., Ing. H. O.) a nevykonaním ohľadky priestorov, v ktorých sa kancelária správcu nachádzala bola podľa presvedčenia súdu dôvodná. Skutkový stav veci nebol v rozsahu potrebnom na vydanie rozhodnutia náležite zistený, nakoľko žalovaný vychádzal iba z obsahu protokolov o vykonanom dohľade, a to podľa názoru súdu nebolo dostačujúce.

7. Podľa názoru súdu nebolo možné vykladať povinnosti vyplývajúce z § 2 ods. 1 veta prvá vyhlášky MS SR č. 666/2005 Z. z. tak, že kancelária správcu musí byť v stanovené úradné hodiny otvorená pre verejnosť permanentne, bez možnosti jej uzatvorenia v prípade krátkodobej neprítomnosti správcu, resp. pracovníkov kancelárie (žalobcovej zamestnankyne Mgr. U.). Z protokolov o dohľade nevyplýva, či bola kancelária počas kontroly zatvorená dlhodobo alebo išlo o zatvorenie z dôvodu krátkodobej neprítomnosti žalobcu a jeho zamestnankyne, napr. z dôvodu hygienickej prestávky, oneskorenia príchodu z dôvodu plnenia pracovných povinností v súvislosti s činnosťou správcu. Inštitút správcu je taký inštitút, kedy tento nie je povinný konať okamžite s tým, že v prípade nekonania by došlo k spôsobeniu iným osobám závažnej ujmy (na živote, zdraví, majetku) a preto podľa súdu vyžadovať nepretržité otvorenie kancelárie počas úradných hodín nie je namieste. Činnosť správcu je špecifická v tom, že ju nevykonáva výlučne vo svojej zriadenej kancelárii, ale aj v iných priestoroch (objektoch spravovaných subjektov). V súvislosti s výkonom funkcie správcu tento, resp. jeho zamestnanci, príp. poverené osoby vykonávajú úkony aj na iných orgánoch, súdoch a podobne. V takýchto prípadoch správca nemôže byť počas stanovených úradných hodín aj vo svojej kancelárii, ktorej chod by mal však zabezpečiť svojimi zamestnancami tak, aby bola otvorená pre verejnosť aspoň 6 hodín denne. To však neznamená, že kancelária musí byť počas stanovených úradných hodín otvorená nepretržite, bez možnosti jej krátkodobého zatvorenia pri súčasnom uvedení kontaktu na okamžité spojenie sa so správcom, resp. jeho zamestnancami, ktorí by boli v primeranom čase schopní sa na výzvu do kancelárie dostaviť.

8. Súd zároveň zdôraznil, že sa stotožňuje s názorom žalovaného vysloveným v napadnutom rozhodnutí, že je potrebné, aby v prípade neprítomnosti správcu v kancelárii ho zastupovala osoba, ktorá je u neho zamestnaná v riadnom pracovnom pomere a nie len osoby poverené na základe plnej moci. Táto požiadavka vyplýva jednoznačne zo znenia na vec sa vzťahujúcich právnych predpisov (§11 ods. 1 zákona č. 8/2005 Z. z., § 21 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 666/2005 Z. z.). Takýto záver podľa súdu podporuje aj znenie § 21 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 666/2005 Z. z. týkajúce sa technických detailov postupu pri nahliadaní do spisov.

9. Podľa presvedčenia súdu v danom prípade zo zisteného a ustáleného skutkového stavu tak, ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu a v ňom sa nachádzajúcich dôkazov nie je možné vyvodiť porušenie ust § 7 ods. 1 veta prvá a druhá zákona č. 8/2005 Z. z. v spojení s § 2 ods. 1 veta prvá vyhlášky MS SR č. 666/2005 Z. z. a z nich vyplývajúcu povinnosť uloženia sankcie správcovi (žalobcovi) vyčiarknutie zo zoznamu správcov (§ 26 ods. 1 písm. h/ zákona č. 8/2005 Z. z.). Preto súd prisvedčil aj námietke nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Na základe zistených skutočností dospel krajský súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu je potrebné zrušiť podľa § 191 ods. 1 písm. c), e) SSP a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bude viazaný vysloveným právnym názorom súdu (§ 191 ods. 6 SSP) a bude jeho povinnosťou vo veci konať a vydať nové rozhodnutie.

11. Rozsudok v zákonom stanovenej lehote napadol sťažovateľ kasačnou sťažnosťou z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/ a g/ SSP, nakoľko krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP), ako aj z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

Nesprávne právne posúdenie veci:

12. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré sa týka predovšetkým záveru o nedostatočne zistenom skutkovom stavu zo strany žalovaného. Sťažovateľ v priebehu celého konania poukazoval na to, že § 7 ods. 1 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 8/2005 Z. z.“), v spojení s § 2 ods. 1 vyhlášky č. 666/2005 Z. z. o Kancelárskom poriadku pre správcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 666/2005 Z. z.“) stanovuje a konkretizuje podmienky zriadenia kancelárie správcu spočívajúce o. i. aj v povinnosti mať kanceláriu otvorenú pre verejnosť každý pracovný deň v obvyklých úradných hodinách aspoň šesť hodín denne. Dohľadom vykonaným dňa 20.08.2014 bolo zistené, že kancelária žalobcu nebola v pracovný deň v obvyklé úradné hodiny prístupná, čím žalobca nesplnil jednu z podmienok riadneho zriadenia kancelárie. Opakovaný výkon dohľadu jednoznačne potvrdil, že ani po umožnení žalobcovi zjednať nápravu, tento sa opakovane v kancelárii nenachádzal, a ani nezabezpečil prítomnosť svojho zamestnanca. Z uvedeného mal za to, že správny orgán či už dohľadom na mieste, ako i výkonom právomocí smerujúcich k vyvodu zodpovednosti žalobcu preukázal verejnú neprístupnosť kancelárie, teda porušenie zákonnej povinnosti jej riadneho zriadenia.

13. V ďalšom poukázal na to, že pri garancii plnenia zákonných povinností súvisiacich s režimom kancelárie správcu nie je možné jej riadenie a chod zabezpečiť iba prostredníctvom poverených osôb. V čase obvyklých úradných hodín nie je prijateľné verejnú dostupnosť kancelárie správcu zabezpečovať inými osobami ako priamo správcom alebo jeho zamestnancami.

14. Rozhodnutie krajského súdu je podľa názoru sťažovateľa aj vnútorne rozporné, keď súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza argumenty, ktoré si navzájom odporujú. Na jednej strane krajský súd považuje nevykonanie žalobcom navrhovaného dokazovania výsluchom osôb poverených na základe plnej za nedostatočne zistený skutkový stav ohľadom neprítomnosti, resp. zastúpenia správcu, na druhej strane sám krajský súd konštatuje, že takéto osoby nie sú spôsobilé zastupovať správcu v jeho neprítomnosti. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ nevidel právny ani relevantný dôvod, pre ktorý by takéto osoby mali byť v priebehu konania vypočuté, resp. akým spôsobom by ich výsluch mohol prispieť k objasneniu skutkového stavu veci. Dodal, že prípadnú svedkyňu Ing. N. možno považovať za zaujatú, s priamym záujmom na výsledku správneho konania, vedeného pod sp. zn. 6S/179/2015.

15. Vo vzťahu k vytýkanému nevykonaniu dokazovania ohliadkou priestorov sťažovateľ uviedol, že účelom vykonávania dokazovania zo strany správneho orgánu je prispieť k objasneniu skutkového stavu veci. Sťažovateľovi nebolo zrejmé, akým spôsobom následná ohliadka priestorov, v ktorých sa kancelária správcu nachádzala, mala prispieť k objasneniu predmetného skutkového stavu, nakoľko

vykonal ohliadku priestorov dvakrát, a to dňa 22.05.2014 a dňa 20.08.2014, pričom v oboch prípadoch bola jednoznačne preukázaná neprítomnosť žalobcu v kancelárii. Následná dodatočná ohliadka priestorov by na uvedenej skutočnosti nič nemenila ani v prípade, ak by sa žalobca, prípadne jeho zamestnankyňa v kancelárii nachádzali.

16. Sťažovateľ zdôraznil, že žalobca bol s konaním a podkladmi rozhodnutia náležite oboznámený, bol mu poskytnutý priestor na zaujatie stanoviska. Avšak ani v podaných námietkach proti protokolu, ani v priebehu celého konania žalobca nijakým spôsobom nevysvetlil svoju neprítomnosť v kancelárii správcu v čase vykonávaných dohľadov. Správny orgán v danej veci upustil od nariadenia ústneho pojednávania predovšetkým z toho titulu, že z podkladov, ktoré mal k dispozícii, jednoznačne vyplýval záver o spáchaní správneho deliktu podľa ustanovenia § 26 ods. 1 písm. h) zákona č. 8/2005 Z. z. Zároveň podotkol, že i napriek nenariadeniu ústneho pojednávania vytvoril správny orgán žalobcovi dostatočný priestor na to, aby mohol svoje práva a záujmy účinne obhajovať (vyjadriť sa písomne k podnetom, predkladať, resp. navrhovať vykonávanie dôkazov), čo v konečnom dôsledku znamená, že význam zásady aktívnej súčinnosti bol naplnený a postup správneho orgánu bol v súlade so zásadou rýchlosti, bezpríťahovosti a legality.

17. Právny názor krajského súdu o nevyhnutnosti vypočutia navrhovaných osôb a vykonania ohliadky priestorov, v ktorých sa nachádzala kancelária považoval sťažovateľ v kontexte vyššie prednesenej argumentácie (jednoznačne) za nesprávne právne posúdenie veci.

18. Sťažovateľ ďalej konštatoval, že žiaden odkaz s uvedeným telefonickým kontaktom fyzickú neprítomnosť nemôže zhojiť, keďže povinnosť mať riadne zriadenú kanceláriu otvorenú pre verejnosť v nijakom prípade nemôže byť riadne splnená tým, že by správca alebo jeho zamestnanec bol prístupný na telefóne. Takýto výklad nemá oporu v právnom predpise a popiera zásady, na ktorých je postavené riadne zriadenie kancelárie správcu. Uvedené sa tak podľa sťažovateľa prieči nielen povinnosti správcu mať riadne zriadenú kanceláriu, ale aj samotnému účelu výkonu činnosti správcu, ktorý je povinný vykonávať správcovskú činnosť čestne, zodpovedne a svedomito. Zároveň je legitímnym očakávaním oprávnených osôb, že keď sa v čase úradných hodín dostavia k správcovi do kancelárie, bude im umožnené realizovať všetky práva, ktoré im garantuje platná právna úprava. Dodal, že správca je tiež povinný zabezpečiť riadny chod kancelárie, pod čo spadá aj povinnosť zabezpečiť, aby bola kancelária správcu verejne prístupná v minimálnom časovom rozmedzí, ktoré upravuje zákon, a počas úradných hodín je povinný zabezpečiť prítomnosť osoby - zamestnanca, ktorý je oprávnený realizovať všetky práva garantované platnou právnou úpravou.

19. Ďalej namietal, že správny orgán s prihliadnutím na dané okolnosti prípadu nebol povinný zisťovať dĺžku neprítomnosti správcu, resp. jeho zamestnancov na pracovisku. Na vyvodenie zodpovednosti podľa § 26 ods. 1 písm. h) zákona č. 8/2005 Z. z. je plne postačujúce, ak má správny orgán za preukázané, že kancelária správcu nie je verejne prístupná.

20. Sťažovateľ sa tak s rozhodnutím súdu ohľadom záveru nedostatočného zistenia skutkového stavu nestotožnil a mal za to, že krajský súd v tejto časti rozhodnutia vec nesprávne právne posúdil.

Porušenie práva na spravodlivý proces:

21. Podľa názoru sťažovateľa je rozsudok v určitej časti (bod 34) nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný, pričom požiadavka, aby rozhodnutie bolo riadne odôvodnené, patrí medzi základné atribúty spravodlivého procesu. Jej účelom je medzi iným zabezpečiť transparentnosť, legitimitu a kontrolovateľnosť súdneho rozhodovania. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia pritom spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť. Krajský súd sa podľa názoru sťažovateľa obmedzil iba na poukázanie jednotlivých ustanovení, avšak nijakým spôsobom nepodal výklad, resp. neuviedol, akými úvahami dospel k záveru o dôvodnosti námietky nesprávneho právneho posúdenia. Takýmto odôvodnením súd odňal možnosť sťažovateľovi náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Na základe uvedených skutočností navrhol sťažovateľ kasačnému súdu, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a

vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

22. Žalobca v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 23.11.2016 uviedol, že dôvody kasačnej sťažnosti absolútne nekorešponujú s rozsudkom a jeho odôvodnením. Žalobca mal za to, že konanie sťažovateľa je síce z procesného hľadiska v súlade s ustanoveniami SSP (formálne využil svoje právo a v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť), ale v konečnom dôsledku má za cieľ len účelové naťahovanie súdneho konania, a predlžovanie stavu, ktoré má voči osobe žalobcu znaky šikanózneho konania. Rozsudok krajského súdu považoval za reálne odôvodnený vo všetkých svojich bodoch, riadne a v súlade s ustanoveniami SSP odôvodnený a s jednotlivými bodmi na seba logicky nadväzujúcimi, bez akýchkoľvek vnútorných rozporov.

23. Mal za to, že krajský súd sa jednoznačne a v súlade so zákonom vysporiadal s daným skutkovým stavom a z právneho hľadiska vec posúdil správne. Uviedol, že účelovosť dôvodov kasačnej sťažnosti týkajúcich sa riadneho zriadenia kancelárie správcu vyplýva predovšetkým a najmä z účelového výkladu ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch v platnom znení (ďalej aj „zákon“, resp. „ZoS“), o ktoré sa sťažovateľ opiera v kasačnej sťažnosti. Žalobca konštatoval, že otvorenosť a teda prístupnosť kancelárie nemôže byť sama o sebe atribútom jej zriadenia, pretože v opačnom prípade by bolo možné všetky kancelárie na súdoch, či správnych orgánoch považovať za nezriadené, pokiaľ v úradných hodinách budú čo i len chvíľu zatvorené a pre verejnosť neprístupné.

24. K námietke, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces poznamenal, že krajský súd vo svojom rozsudku jednotlivé časti vecne riadne odôvodnil s tým, že jasne uviedol, akými úvahami sa riadil pri tom, ako dospel k svojmu rozhodnutiu. Právny záver súdu o tom, že - zo skutkového stavu, tak ako vyplýva zo spisu a v ňom sa nachádzajúcich dôkazov nie je možné vyvodiť porušenie ust. § 7 ods. 1 veta prvá a druhá zákona č. 8/2005 Z. z. v spojení s § 2 ods. 1 veta prvá vyhlášky MS SR č. 666/2005 Z. z. a z nich vyplývajúcu povinnosť uloženia sankcie správcovi (žalobcovi) vyčiarknutie zo zoznamu správcov - je tak podľa žalobcu plne odôvodnený tak, ako to predpokladá zákon.

25. Tzv. „systematický“ výklad ustanovení ZoS týkajúci sa riadne zriadenej kancelárie správcu, na ktorý sa stále odvoláva sťažovateľ, je podľa žalobcu výkladom čisto subjektívnym a nemajúcim ani minimálnu oporu v platných zákonných ustanoveniach. Pod záštitou „systematického“ výkladu totiž podľa žalobcu sťažovateľ fakticky vytvára nové povinnosti pre dohliadané osoby (správcovi), čo je v prípadoch konaní správnych orgánov osobitne nebezpečný jav.

26. Konštatoval, že sťažovateľ ako orgán dohľadu by mal ísť príkladom v dodržiavaní zákonnosti vo vzťahu k fyzickým a právnickým osobám. Jedným z dôležitých atribútov pri výkone akejkoľvek funkcie, kde sa vyžaduje dohľad štátneho orgánu, je otázka predvídateľnosti práva vychádzajúca z právneho princípu legitímnych očakávaní. S poukazom na iné obdobné prípady mal žalobca za preukázané, že konanie sťažovateľa, ktorým uplatňuje nerovnaký meter na rovnaké prípady je do takej miery účelové, že voči jeho osobe napĺňa až znaky šikanózneho konania.

27. V ďalšom poukázal na judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý vo svojich rozhodnutiach hovorí, že by sa nemal uplatňovať prísne formalistický prístup, ale mal by sa uplatňovať právne komfortný výklad. Povinnosť mať zriadenú kanceláriu vyplýva priamo z ust. § 7 ods. 1 zákona, pričom účelovosť a formalistický výklad tohto ustanovenia zo strany sťažovateľa uvedený v kasačnej sťažnosti je v priamom rozpore s judikatúrou tak Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj všeobecných súdov Slovenskej republiky.

28. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby kasačný súd podľa § 461 ods. 1 SSP kasačnú sťažnosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú a sťažovateľa podľa § 467 SSP zaviazal na náhradu trov kasačného konania, o výške ktorej rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku. Výšku trov kasačného konania vyššiel žalobca na 151,58 EUR.

29. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.)

postupom podľa § 492 ods. 1 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 S.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 13.12.2017 (§ 137 ods. 2 S.s.p.).

30. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zrušil napadnuté rozhodnutie sťažovateľa ako aj prvoinštančné správne rozhodnutie a vec vrátil sťažovateľovi na ďalšie konanie, preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia sťažovateľa, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch (ďalej len „ZoS“), správca je povinný mať zriadenú kanceláriu. Správca je povinný kanceláriu riadne označiť a zabezpečiť jej primerané technické vybavenie a minimálnu výmeru jej podlahovej plochy. Kanceláriu správca zriaďuje v obvode krajského súdu, v ktorom má záujem vykonávať správčovskú činnosť. Správca-právnická osoba môže mať zriadených aj viac kancelárii; v obvode jedného krajského súdu však môže mať zriadenú vždy len jednu kanceláriu. Ak má správca-právnická osoba zriadených viac kancelárii, musí mať v každej kancelárii ustanoveného zástupcu, ktorým môže byť len jeho štatutárny orgán. Zástupca kancelárie môže byť ustanovený ako zástupca kancelárie len v jednej kancelárii. Ustanovenie zástupcu kancelárie alebo zánik funkcie zástupcu kancelárie je správca-právnická osoba povinný do troch dní oznámiť ministerstvu.

Podľa § 8 ods. 4 ZoS, právo nahliadať do spisu majú osoby vykonávajúce dohľad podľa tohto zákona, súd, účastníci konania, ich zástupcovia, orgány činné v trestnom konaní a iné subjekty, ak to ustanovuje osobitný predpis. Nahliadanie do spisu je správca povinný zabezpečiť v bežných pracovných hodinách každý pracovný deň; o tom správca bezodkladne po ustanovení do funkcie v príslušnom konaní podľa osobitného predpisu 1) zverejní oznam v Obchodnom vestníku.

Podľa § 26 ods. 1 písm. h/ ZoS, ministerstvo vyčiarke správcu-fyzickú osobu zo zoznamu správcov, ak nemá riadne zriadenú kanceláriu.

Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 666/2005 Z. z. o kancelárskom poriadku pre správcov (ďalej len „Vyhláška“), kancelária sa zriaďuje vo verejne dostupnej budove tak, aby bola otvorená pre verejnosť každý pracovný deň v obvyklých úradných hodinách aspoň šesť hodín denne. Verejne dostupnou budovou sa na účely tejto vyhlášky rozumie budova so vstupom z verejnej komunikácie alebo budova umiestnená v rámci areálu, ktorý má vstup z verejnej komunikácie, ak vstup do budovy alebo areálu neznemožňuje prekážka v úradných hodinách kancelárie. Minimálna výmera podlahovej plochy kancelárie je 20 m². Ak je správcom fyzická osoba, môže mať zriadenú jednu kanceláriu. Ak je správcom právnická osoba, môže mať za podmienok ustanovených zákonom zriadených aj viac kancelárii.

Podľa § 4 ods. 1 Vyhlášky, ako súčasť kancelárie sa v priestoroch kancelárie alebo v iných súvisiacich verejne dostupných priestoroch zriaďuje podateľňa tak, aby vstup do kancelárie neznemožňovala prekážka v úradných hodinách kancelárie.

31. Z obsahu administratívneho spisu má kasačný súd za preukázané, že dňa 22.05.2014 sťažovateľ vykonal kontrolu kancelárie správcu (žalobcu) v čase o 10.30 hod a 11.45 hod, ktorej výsledky sú obsahom Protokolu o vykonanom dohľade, z ktorého vyplýva, že počas kontroly v čase o 10.30 hod. bola kancelária správcu zatvorená a nikto sa v nej nenachádzal s odkazom na dverách na recepciu, kde nemali pečiatku ani poverenie na preberanie zásielok. Výsledkom kontroly v čase o 11.45 hod. bolo, že žalobca bol prítomný, na recepcii mali pečiatku správcu, nemali však poverenie na preberanie zásielok. Sťažovateľ upozornil žalobcu na zistené nedostatky a zároveň ho vyzval na ich bezodkladné odstránenie; vykonanie nápravy malo spočívať v poverení na preberanie zásielok, čo žalobca nepochybne splnil. Dňa

20.08.2014 vykonal sťažovateľ opakovanú kontrolu v kancelárii žalobcu, ktorej výsledky zaznamenal v Protokole o vykonanom dohľade, a to, že kontrolou v čase 10.58 hod. bolo zistené, že kancelária správcu nebola otvorená, nebol umožnený vstup do kancelárie správcu; v zmysle § 8 ods. 4 ZoS nebolo umožnené nahliadnutie do spisov správcu s tým, že osoba na recepcii nebola na to splnomocnená. V zmysle uvedeného bolo žalobcovi dňa 27.10.2014 doručené Upovedomenie o začatí správneho konania týkajúce sa vyčiarknutia zo zoznamu správcov z dôvodu, že previerkou vykonanou dňa 20.08.2014 bolo zistené, že na adrese uvedenej v ozname správcov nie je zriadená kancelária správcu, a teda bolo dôvodné predpokladať porušenie povinnosti ustanovenia § 7 ods. 1 v spojení s § 8 ods. 4 ZoS. Výsledkom správneho konania bolo rozhodnutie sťažovateľa č. 296/2005-52/SKP zo dňa 26.01.2015, ktorým rozhodol, že žalobca ako správca tým, že nemá riadne zriadenú kanceláriu správcu na adrese, ktorú uvádza v zozname správcov, porušil povinnosť ustanovenú v § 7 ods. 1 v spojení s § 8 ods. 4 ZoS a § 2 ods. 1 prvá veta Vyhlášky, za čo sa mu bolo v zmysle § 26 ods. 1 písm. h) ZoS uložené vyčiarknutie zo zoznamu správcov.

32. O podanom rozklade voči prvoinštančnému správne rozhodnutiu rozhodol sťažovateľ napadnutým rozhodnutím č. 296/2005-52/SKP/RK zo dňa 22.05.2015 tak, že rozhodnutie zo dňa 26.01.2015 podľa § 59 ods. 2 a 3 v spojení s § 61 ods. 2 a 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) zrušil v časti výroku, ktorým správny orgán rozhodol o porušení povinnosti správcu podľa § 8 ods. 4 ZoS a správne konanie v tejto časti zastavil; vo zvyšnej časti výroku predmetné rozhodnutie podľa § 59 ods. 2 v spojení s § 61 ods. 2 a 3 Správneho poriadku potvrdil a rozklad žalobcu zamietol. Dôvodil tým, že žalobca ako správca neosvedčil splnenie zákonných podmienok riadneho zriadenia kancelárie správcu a naďalej zotrval na súbežnom zabezpečovaní verejnej dostupnosti kancelárie ako atribútu jej riadneho zriadenia zo strany tretích osôb, pri ktorých nepreukázal, že splňajú právnymi predpismi požadovaný štatút „povereného zamestnanca“. Keďže sťažovateľ z podaného rozkladu nezistil také dôvody, pre ktoré by napadnuté rozhodnutie s výnimkou zrušenia v časti § 8 ods. 4 ZoS malo byť vo zvyšnej časti nesprávne alebo nezákonné, rozklad žalobcu zamietol a rozkladom napadnuté rozhodnutie vo zvyšnej časti potvrdil.

33. Krajský súd, rozhodujúc o žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia sťažovateľa, kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom zrušil rozhodnutia sťažovateľa a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu vyhodnotenia žalobnej námietky nedostatočne zisteného skutkového stavu ako dôvodnej. Krajský súd mal za to, že skutkový stav veci nebol náležite zistený v rozsahu potrebnom na vydanie rozhodnutia - sťažovateľovi vytýkal predovšetkým to, že z dôkazov obsiahnutých v administratívnom spise nevyplýva dĺžka neprítomnosti žalobcu, resp. zamestnanca v kancelárii počas úradných hodín; rovnako vytýkal absenciu dokazovania ohľadom skutočnosti o zamestnaní pracovníka žalobcu či nevykonanie dokazovania za účelom zistenia dôvodov, pre ktoré bola kancelária žalobcu počas výkonu dohľadu zatvorená; podľa krajského súdu bolo tiež potrebné zistiť, či pri vstupe do kancelárie, resp. v podateľni správcu bola uvedená možnosť telefonického kontaktu na žalobcu, resp. jeho zamestnanca; v ďalšom upozornil na absenciu výsluchu žalobcu a jeho zamestnanca. Správny súd v súvislosti s výkladom povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 2 ods. 1 veta prvá Vyhlášky konštatoval, že vyžadovať nepretržité otvorenie kancelárie počas úradných hodín (bez možnosti jej krátkodobého zatvorenia) nie je namieste, keďže správca, prípadne jeho zamestnanci vykonávajú úkony nielen v zriadenej kancelárii, ale aj na iných orgánoch, súdoch a v iných priestoroch. Preto dospel k záveru o dôvodnosti námietky nesprávneho právneho posúdenia veci, keď ustálil, že zo zisteného a ustáleného skutkového stavu nie je možné vyvodit' porušenie ustanovenia § 7 ods. 1 ZoS v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 Vyhlášky a z nich vyplývajúce uloženie sankcie žalobcovi vyčiarknutie zo zoznamu správcov.

34. Kasačný súd po preskúmaní súdneho a pripojeného administratívneho spisu sťažovateľa dospel k rovnakým zisteniam, aké v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol správny súd, a ktoré sa premietli do jeho právneho záveru o nedostačujúcom zistení skutkového stavu na riadne posúdenie veci a nesprávnom právnom posúdení veci.

35. Prioritne musí kasačný súd vyjadriť súhlas so záverom krajského súdu o nedostatočne vykonanom dokazovaní. Zo žiadneho dôkazného materiálu obsiahnutého v administratívnom spise sťažovateľa nie sú

kasačnému súdu zrejme viaceré pre rozhodnutie zásadné skutočnosti, napríklad ako dlho trval vykonaným dohľadom zistený stav (dĺžka neprítomnosti žalobcu v kancelárii); aké boli dôvody, pre ktoré bola kancelária uzavretá (osobné, pracovné, hygienické, zdravotné, prevádzkové a pod.); či bola na nejakom vhodnom a viditeľnom mieste umiestnená informácia oznamujúca uzavretie kancelárie s prípadným vysvetlením dôvodu uzavretia a s uvedením kontaktu na žalobcu; vysvetlenie žalobcu k dôvodom, ktoré viedli k tomu, že kancelária správcu nebola v čase výkonu dohľadu otvorená; vysvetlenie poskytnuté zamestnancom žalobcu a pod.

36. Kasačný súd ďalej konštatuje, že sťažovateľ bol povinný skúmať vyššie vytýkané skutočnosti. Kasačný súd uznáva, že ak by žalobca bol vysvetlil (či už v podaných námietkach, rozklade alebo kedykoľvek počas konania) svoju neprítomnosť v kancelárii správcu v čase vykonávaných dohľadov, uľahčilo by to sťažovateľovi prácu, absencia vyjadrenia žalobcu však sťažovateľa neospravedľuje z porušenia zákonnej povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 32 ods. 1 Správneho poriadku zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie, pričom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Ak sťažovateľ nepostupoval v naznačenom smere, dopustil sa tak pochybenia, ktoré nebolo možné prehliadnuť, a pre ktoré krajský súd nemohol postupovať inak, ako rozhodnutia sťažovateľa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

37. V ďalšom považuje kasačný súd za nevyhnutné uviesť, že samotná skutočnosť, že miestnosť využívaná ako kancelária správcu nebola v čase výkonu dohľadu prístupná osobám vykonávajúcim dohľad sama o sebe, bez ďalšieho zisťovania, neznamená, že predmetný priestor nepredstavuje kanceláriu správcu, a teda že kancelária správcu nebola zriadená. Podľa názoru kasačného súdu je predčasné robiť závery o nezriadení kancelárie len na základe jedného z atribútov, akým sú úradné hodiny, najmä s ohľadom na ďalšie atribúty, ako nájom priestorov, v ktorých by sa mala nachádzať kancelária správcu; žalobcom uvádzaný zamestnanecký vzťah; označenie kancelárie správcu v zmysle zákona; reálna výmera podlahovej plochy kancelárie správcu ako aj jej technické vybavenie. Kasačný súd dáva do pozornosti, že z uvedeného nemá jednoznačne vyplývať, že v predmetnom prípade kancelária správcu zriadená bola, ale len to, že nedošlo k zisteniu skutkového stavu v takej miere, ktorá je dostačujúca na prijatie záveru o porušení povinnosti žalobcu ako správcu zriadiť kanceláriu správcu, ktorý bol za jej porušenie sankcionovaný vyčiarknutím zo zoznamu správcov.

38. Kasačný súd dáva do pozornosti, že nemá pochyb o tom, že jedným zo základných predpokladov výkonu správcovskej činnosti je existencia kancelárie správcu, ktorá musí byť zriadená v obvode krajského súdu, v ktorom má správca záujem vykonávať správcovsčú činnosť. Platí, že každý správca musí mať zriadenú kanceláriu, ktorej sídlo a úradné hodiny sa zapisujú do zoznamu správcov vedeného Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Kancelária správcu musí spĺňať právnymi predpismi ustanovené minimálne štandardy, predovšetkým musí byť riadne označená (čo znamená, že pri hlavnom vchode do budovy, v ktorej sa kancelária nachádza, a pri vstupe do areálu, ak sa kancelária nachádza v budove v rámci areálu, sa na viditeľnom mieste zriadi informačná tabuľa kancelárie, na ktorej sa uvedie nápis "Správca"), ďalej sa vyžaduje označenie správcu, prípadne aj zástupcu kancelárie a úradné hodiny kancelárie tak, aby bola kancelária otvorená pre verejnosť každý pracovný deň v obvyklých úradných hodinách aspoň šesť hodín denne. Kancelária správcu musí byť taktiež primerane technicky vybavená, pričom požiadavky na jej vybavenie nepriamo ustanovuje Vyhláška, a musí spĺňať minimálne štandardy výmery podlahovej plochy, ktoré v súčasnosti predstavujú 20 m² podlahovej plochy.

39. Obdobná právna úprava platí aj v Českej republike (Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Českej republiky č. 355/2013 Sb. o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně, ďalej len „Vyhláška ČR“). Vyhláška ČR ohľadom úradných hodín insolvenčných správcov ustanovuje, že „provozovna musí být pro veřejnost otevřena v pracovních dnech v časovém rozmezí od 7 do 18 hodin alespoň šest hodin denně, a to pravidelně alespoň jeden den v týdnu“ (§ 3 ods. 1 Vyhlášky ČR). Český zákonodárca však zašiel ešte ďalej a racionálne predvídal objektívne dôvody, pre ktoré nie je možné stanovenú povinnosť dodržať, a tak legislatívne zakotvil možnosť uzatvorenia kancelárie správcu - „Provozovna může být výjimečně na přechodnou dobu uzavřena z vážných důvodů, a to zejména zdravotních nebo provozních.

Nebrání-li tomu vážné důvody, umístí insolvenční správce v dostatečném předstihu na vhodném a viditelném místě u vstupu do dotčené provozovny informační tabuli s uvedením důvodu uzavření a označením počátku a konce uzavření. Informační tabule musí být takto umístěna po celou dobu uzavření provozovny“ (§ 3 ods. 3 Vyhlášky ČR).

40. Vo svetle uvedeného nepovažuje kasačný súd zistenie skutkového stavu na posúdenie veci za dostačujúce. Má za to, že v danom prípade nedošlo správne k ustáleniu, že správca nemal zriadenú kanceláriu v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 ZoS, preto nemalo dôjsť ani k následnému potrestaniu žalobcu jeho vyčiarknutím zo zoznamu správcov.

41. Vzhľadom na uvedené má kasačný súd za nesporný skutkový stav tak, ako ho v podrobnostiach opísal krajský súd v preskúmanom rozhodnutí. Kasačný súd po oboznámení sa s pripojeným súdnym a administratívnym spisom musí konštatovať, že v predmetnej veci nebolo možné postupovať inak, ako súhlasiť so závermi prijatými krajským súdom v napadnutom rozhodnutí, že napadnuté rozhodnutie sťažovateľa nie je v súlade so zákonom, nakoľko krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil, a s ktorými sa kasačný súd v celom rozsahu stotožňuje.

42. Kasačný súd dospel zhodne ako krajský súd k záveru, že sťažovateľ nepostupoval v danej veci v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si nezadovážil dostatok skutkových podkladov, na základe ktorých náležitým spôsobom nezistil skutkový stav a aplikáciou relevantných zákonných ustanovení zo skutkových okolností nevyvodil správny právny záver, a preto krajský súd nepochybil, keď žalobe žalobcu vyhovel tým, že napadnuté rozhodnutia sťažovateľa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

43. Kasačný súd zdôrazňuje, že za takýchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie sťažovateľa nie je i podľa názoru kasačného súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutkového stavu veci. Preto, ak krajský súd dospel k záveru, že skutkový stav veci nebol v správnom konaní spoľahlivo zistený a postup ako aj rozhodnutia sťažovateľa v oboch inštanciách považoval za vydané v rozpore so zákonom, bolo potrebné rozhodnutie krajského súdu považovať za správne.

44. Pokiaľ teda krajský súd vyhodnotil námietky žalobcu za dôvodné a rozhodnutie sťažovateľa považoval za rozporné so zákonom a rozhodnutia sťažovateľa podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a e/ S.s.p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, kasačný súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením jeho rozhodnutia, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol ďalšie dôvody (viď vyššie).

45. Námietky sťažovateľa uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil Najvyšší súd Slovenskej republiky ako neopodstatnené, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia, pretože krajský súd sa v rozhodnutí riadne so všetkým vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde. Z uvedeného dôvodu kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 S.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

46. V ďalšom konaní bude potrebné, aby sťažovateľ postupoval v intenciách zákonnej povinnosti rozhodnúť vo veci na podklade spoľahlivo a dostatočne zisteného skutkového stavu v súdmi naznačenom smere, a teda vo veci vykoná náležité dokazovanie a nové rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodní.

47. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že priznal žalobcovi nárok na ich náhradu s ohľadom na jeho úspech v konaní (§ 467 ods. 1 S.s.p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S.s.p.). O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 S.s.p.).

48. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyseľne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.